

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол №18 від 27 серпня 2019 р.)
Голова Науково-методичної ради
університету

_____ М. В. Дутчак

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПАТЕНТНО-ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ПОШУК У БІОЛОГІЇ

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

спеціальність: 091 Біологія

код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ВК 5

мова навчання: українська

Київ – 2019

Розробник:

Кузнєцова Галина Миколаївна, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри медико-біологічних дисциплін, biophys@gmail.com

Шинкарук Оксана Анатоліївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, зав. каф. інноваційних та інформаційних технологій у фізичній культурі і спорті, shi-oksana@ukr.net

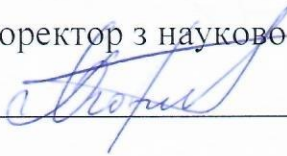
РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою медико-біологічних дисциплін
(засідання кафедри 23 серпня 2019 р., протокол № 16)

Завідувач кафедри професор В.А. Пастухова

ПОГОДЖЕНО:

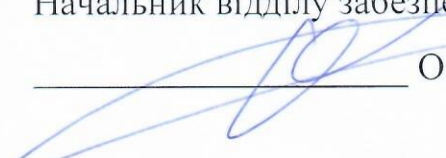
Проректор з науково-педагогічної роботи

 О. В. Борисова

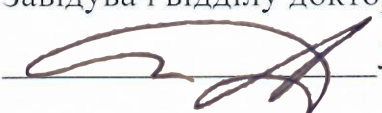
Начальник навчально-методичного відділу

 С. І. Попович

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 О. І. Рудешко

Завідувач відділу докторантури та аспірантури

 Л. В. Денисова

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, здатності розв'язувати комплексні проблеми під час професійної або дослідницької діяльності у біологічній сфері, що передбачає ґрунтовне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в напрямку інтелектуальної власності, зокрема здатності ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері біології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проводити патентно-ліцензійний пошук, готувати патентну документацію та документацію на отримання авторських прав. Основні теми: система інтелектуальної власності; авторське право та суміжні права; методологічні основи створення об'єктів прав інтелектуальної власності.

У дисципліні приділяється увага законодавству України та міжнародному в сфері інтелектуальної власності та нормативно-правовому забезпеченню патентно-ліцензійної діяльності; розкриваються теоретичні та практичні проблеми сфери авторського права та суміжних прав; виробляються навички патентного пошуку, а також вміння зі створення патентної документації. Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competences determined by the educational and professional programme, the ability to solve complex problems during professional or research activities in the field of biology, which involves a thorough rethinking of existing and creation of new holistic knowledge in the field of intellectual property, to initiate, develop and implement complex innovative projects in the field of biology and related interdisciplinary projects, on conduct patent search, prepare patent and copyright documentation. The key topics: intellectual property system; copyright and related rights; methodological bases of creation of objects of intellectual property rights.

The course focuses on Ukrainian and international legislation in the field of intellectual property and regulatory legal support of patent-licensing activity; theoretical and practical problems of copyright and related rights are revealed; patent search and patent documentation skills are developed. The volume of discipline is four ECTS credits. The final assessment is based on the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, здатності розв’язувати комплексні проблеми під час професійної або дослідницької діяльності у сфері біології, що передбачає ґрунтовне переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в напрямку інтелектуальної власності, зокрема здатності ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері біології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проводити патентно-ліцензійний пошук, готувати патентну та документацію на отримання авторських прав.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми «Фізіологія людини і тварин» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія галузі знань 09 Біологія.

Шифр	Компетентності
Дослідницькі компетентності	
ЗК6	Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
Фахові компетентності спеціальності	
ФК3	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності
ФК5	Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі біології, оцінювати та забезпечувати якість досліджень, які проводять

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять			Самостійна робота	Разом
	лекції	практичні	Разом		
Денна	18	22	40	80	120
Заочна	6	6	12	108	120

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Методологія планування та проведення науково-дослідних робіт».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.		л.	пр ак.	с. р.
1. Система інтелектуальної власності								
Тема 1. Система інтелектуальної власності в Україні	6	2	2	2	6	2		4
Тема 2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	8	2	2	4	8			8
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності	8	2	2	4	8		2	6
Тема 4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності	8	2	2	4	8			8
Всього	30	8	8	14	30	2	2	26
2. Авторське право та суміжні права								
Тема 5 Авторське право і суміжні права	14	2	2	10	14	2		10
Тема 6 Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	8	2	2	4	10		2	8
Всього	22	4	4	14	22	2	2	18
3. Методологічні основи створення об'єктів прав інтелектуальної власності								
Тема 7. Патентні дослідження та пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	22	2	4	16	22		2	20
Тема 8. Патентна інформація та документація	20	2	2	16	22	2		20
Тема 9. Оформлення	26	2	4	20	24			24

винаходу (корисної моделі). Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі								
Всього	68	6	10	52	68	2	2	64
Усього годин	120	18	22	80	120	6	6	108

1. Система інтелектуальної власності

Тема 1. Система інтелектуальної власності в Україні

Роль інноваційної діяльності в соціально-економічному розвитку країни. Інтелектуальна власність як складова інтелектуального капіталу. Структура державного управління системою інтелектуальної власності. Законодавча діяльність в системі інтелектуальної власності.

Тема 2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності

Всесвітня організація інтелектуальної власності «ВОІВ»: історія створення, функції, співробітництво у цілях розвитку. Міжнародні угоди по охороні промислової власності. Міжнародні угоди по охороні авторського права і суміжних прав. Світова організація торгівлі та перспективи приєднання до неї України. Інші міжнародні договори й угоди. Євразійська патентна конвенція (ЄАПК). Нові світові тенденції у сфері інтелектуальної власності.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності

Законодавча діяльність в системі інтелектуальної власності. Закони України: «Про інноваційну діяльність», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про авторське право і суміжні права». Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України. Відомчі нормативно-правові акти.

Тема 4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності

Основні поняття і визначення. Аналог (об'єкт-аналог). Аналог (патент-аналог). Вид роботи (на стадії життєвого циклу продукції). Винахід. Дослідження і обґрунтування. Дослідження ринків збуту. Конкурентоспроможність. Кон'юнктура ринку. Ліцензія. Об'єкт господарської діяльності. Об'єкти промислової. Патент. Патентна ситуація відносно об'єкта господарської діяльності. Патентні дослідження. Патентоспроможність. Порухення прав власників чинного охоронного документа. Суб'єкт господарської діяльності.

2. Авторське право та суміжні права

Тема 5. Про авторське право і суміжні права

Об'єкти авторського права: твори науки, літератури і мистецтва. Перелік матеріалів заявки для реєстрації твору, Державна реєстрація

авторських прав. Збори з набуття прав при державній реєстрації. Приклади оформлення заявки на твори науки: комп'ютерні програми, бази даних, монографії тощо. Авторські договори.

Суміжні права Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав: виконавці, виробники фонограм, організації мовлення.

Тема 6. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності

Мета і основні способи комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності: використання у власному виробництві, передача прав (поступання прав або продаж), внесення прав до статутного капіталу товариств або надання дозволу (видача ліцензії) на використання. Структура і зміст ліцензійного договору. Оформлення ліцензії щодо надання дозволу на використання винаходу. Винагорода: пряма, грошова винагорода, непряма грошова винагорода. Договори на створення і використання результатів у науково-технічній діяльності. Договір на роботи і послуги по забезпеченню науково-технічною інформацією. Франчайзинг і франчайзинговий договір. Інжиніринг. Трансфер технологій.

3. Методологічні основи створення об'єктів прав інтелектуальної власності

Тема 7. Патентні дослідження та пошук патентів у базах даних мережі Інтернет

Патентна документація і нормативна база патентно-інформаційної діяльності. Державна система патентної інформації.

Національні і міжнародна класифікації об'єктів власності. Пошук патентної інформації.

Тема 8. Патентна інформація та документація.

Зміст і порядок патентних досліджень за ДСТУ 3575-97. Життєвий цикл об'єкта господарської діяльності. Патентний формуляр (ДСТУ 3574-97). Нові інформаційні технології. Документування етапів правової охорони об'єктів промислової власності. Використання патентної інформації при прогнозуванні, створенні і засвоєнні нової техніки. Прогнозування і блокування масиву винаходів методом морфологічного аналізу (приклади).

Тема 9. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі. Оформлення винаходу (корисної моделі).

Об'єкти винаходів і їхні ознаки. Критерії патентоспроможності: новизна, винахідницький рівень, промислова придатність. Автори та власники охоронних документів. Збори з набуття прав. Порядок одержання патенту: дата подання заявки, пріоритет заявки, відкликання та зміна заявки. Тимчасова правова охорона, публікації про видачу патенту, експертиза заявки, реєстрація патенту, видача патенту. Патентування винаходу (корисної моделі) в іноземних державах і особливості міжнародної експертизи заявки. Державне стимулювання та використання винаходів (корисних моделей).

Перелік матеріалів при поданні заявки на винахід (корисну модель) в Україні. Формула винаходу (призначення, структура, складання, особливості). Вимоги до опису винаходу. Вимоги до графічних матеріалів,

які пояснюють опис винаходу. Реферат винаходу. Оформлення документів заявки. Приклади формул винаходів на пристрій, спосіб, застосування. Приклади оформлення опису винаходів і публікацій відомостей про них. Оформлення міжнародної заявки на винахід.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Система інтелектуальної власності в Україні	1. Система інтелектуальної власності в Україні	2	
Тема 2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	2	
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності	3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності	2	2
Тема 4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності	4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності	2	
Тема 5. Авторське право і суміжні права	5. Авторське право і суміжні права	2	
Тема 6 Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	6. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	2	2
Тема 7. Патентні дослідження та пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	7. Патентні дослідження	2	
	8. Пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	2	2
Тема 8. Патентна інформація та документація	9. Патентна інформація та документація	2	
Тема 9. Оформлення винаходу (корисної	10. Оформлення винаходу (корисної	2	

моделі). Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі	моделі).		
	11. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі	2	
Всього годин:		22	6

Завдання для самостійної роботи

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Система інтелектуальної власності в Україні	1. Структура державного управління системою інтелектуальної власності	2	2
	2. Підготовка до практичного заняття з теми 1		2
Тема 2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	3. Міжнародні угоди по охороні промислової власності та авторського права і суміжних прав.	2	6
	4. Підготовка до практичного заняття з теми 2.	2	2
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності	5. Розгляд законів «Про інноваційну діяльність», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про авторське право і суміжні права»	2	4
	6. Підготовка до практичного заняття з теми 3	2	2
Тема 4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності	7. Основні поняття і визначення	2	4
	8. Підготовка до практичного заняття з теми 4	2	4
Тема 5. Авторське право і суміжні права	9. Авторське право і суміжні права. Підготовка до практичного заняття з теми 5	2	2
	10. Правила складання заявки на отримання Свідоцтва України про реєстрацію прав автора на твір (заява,	4	4

	примірник твору)		
	11. Виконання індивідуальної контрольної роботи	4	4
Тема 6. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	12. Ліцензійний договір щодо щодо надання дозволу на використання об'єкта права інтелектуальної власності	2	4
	13. Види винагороди за використання прав інтелектуальної власності. Підготовка до практичного заняття з теми 6	2	4
Тема 7. Патентні дослідження та пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	14. Патентний пошук	6	10
	15. Пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	4	6
	16. Патентний формуляр	4	2
	17. Підготовка до практичного заняття з теми 7	2	2
Тема 8. Патентна інформація та документація	18. Патентна інформація та документація	8	12
	19. Види інформації, що не може бути віднесена до комерційної таємниці	4	4
	20. Підготовка до практичного заняття з теми 8	4	4
Тема 9. Оформлення винаходу (корисної моделі). Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі	21. Об'єкти винаходів і їхні ознаки	2	2
	22. Правила складання та подання заявки на винахід і заявки на корисну модель	4	4
	23. Перелік матеріалів при поданні заявки на корисну модель.	2	2
	24. Формула на корисну модель	2	2
	25. Опис корисної моделі	2	2
	26. Реферат корисної моделі.	2	2
	27. Виконання індивідуальної контрольної роботи	4	8
	28. Підготовка до заліку	2	2
Всього годин:		80	108

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних та практичних положень патентно-ліцензійного пошуку для розв'язання конкретних задач з проведення наукових досліджень у сфері біології (самостійно або у складі групи) та організації реалізації у відповідній сфері проектів науково-дослідного характеру завдяки:

знанням: основ патентного пошуку, системи інтелектуальної власності, особливостей винахідницької та патентно-ліцензійної діяльності, методологічних основ створення об'єктів власності, міжнародного співробітництва у галузі інтелектуальної власності, захисту патентних прав, авторського права та суміжних прав, а також системи патентної інформації;

умінням: володіти науковим мисленням; вміти генерувати нові та оригінальні ідеї; висувати гіпотези; відображати і встановлювати зв'язки між компонентами задачі; вміти проводити аналіз інформації, приймати науково-обґрунтовані рішення, застосовувати на практиці нормативно-правові акти при забезпеченні правової охорони науково-технічних досягнень та творчої продукції, провести патентні дослідження в сфері фізичної культури і спорту та оформити заявку на корисну модель, винахід, заявку на об'єкт авторського права, зокрема на наукові твори, комп'ютерні програми і бази даних, використати патентну інформацію та документацію при проведенні науково-дослідних розробок з метою створення конкурентоспроможної продукції.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізіологія людини і тварин» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми
ПРН7	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати важливі теоретичні та практичні проблеми біології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на

практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин робочою програмою навчальної дисципліни, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати аспірант за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Система інтелектуальної власності в Україні	Експрес-контроль	8
2. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
3. Нормативно-правове забезпечення патентно-ліцензійної діяльності	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
4. Терміни та визначення, що застосовуються в патентно-ліцензійній діяльності	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
5. Авторське право і суміжні права	Тестування Контрольна робота 1: Підготовка заявки та брошури для подання на авторське право	14
6. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
7. Патентні дослідження	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
8. Пошук патентів у базах даних мережі Інтернет	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
9. Патентна інформація та документація	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
10. Оформлення винаходу (корисної моделі)	Експрес-контроль Контрольна робота 2: Підготовка заявки на патент, формул, опис, реферат корисної моделі	14

11. Порядок набуття прав на винаходи і корисні моделі	Тестування Вирішення ситуаційних завдань	8
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеному у «Положенні про організацію освітнього процесу» в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Биркович Т.І. Право інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: навчальний посібник / Т.І. Биркович, І.С. Бондар, Р.Б. Шишка та ін. – Київ: Видавничий центр КНУКіМ, 2015.- 280 с.
2. Патентознавство: навчальний посібник/ [укл.: Л.Г. Ніколайчук, Л.Б. Демидчук]. - Львів: Видавництво ЛІКА, 2015. - 172 с.
3. Кривунь В.С. Інтелектуальна власність: практикум / В.С. Кривунь, О.С. Корчак. - Краматорськ : ДДМА, 2012. - 232 с.
4. Шинкарук О.А. Основи проведення патентно-ліцензійного пошуку: навч. прогн./О.А. Шинкарук – К. : НУФВСУ, Олімп. л-ра, 2017. – 24 с. Режим доступу – http://reposit.unisport.edu.ua/bitstream/handle/787878787/364/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F_%D0%9F%D0%9B%D0%9F.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Допоміжна література:

Навчальні видання

5. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / І. І. Верба, В. О. Коваль ; за ред. С. В. Чікіна ; НТУУ «КПІ». - 2-ге вид., перероб. і доп. - Електронні текстові дані (1 файл: 2,20

- Кбайт). - Київ: НТУУ «КПІ», 2013. - 262 с.: 23 іл. - Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/2387>
6. Міжнародна реєстрація промислових зразків. Збірник нормативно-правових актів та витягів з них [Електронний ресурс] : навчальне видання / НТУУ «КПІ» ; упоряд. С. В. Чікін. Електронні текстові дані (1 файл: 1,29 Мбайт). - Київ: НТУУ «КПІ», 2012. - Назва з екрана. Доступ: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/2457>.
 7. Правове регулювання розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Збірка нормативно-правових актів та витягів з них [Електронний ресурс] : навчальне видання / НТУУ «КПІ» ; упоряд. С. В.Чікін. - Електронні текстові дані (1 файл: 1,26 Мбайт). - Київ,- Назва з екрана, прийнято та розміщено в Електронному архіві НТУУ «КПІ» за адресою: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/2191>
 8. Ромашко А.С. Міжнародні договори та угоди у сфері інтелектуальної власності [Електронний ресурс] : навчальний посібник / А.С. Ромашко, І.І. Верба, В.В. Пригода ; НТУУ "КПІ". - Електронні текстові дані (1 файл: 909 Кбайт). - Київ: НТУУ "КПІ", 2013. - 160 с. - Назва з екрана, прийнято та розміщено в Електронному архіві <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/3566>

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України (ст. 9, 41, 54) - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Цивільний кодекс України (ст. 418 - 508, 1108 - 1129) - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
3. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.93р. № 3687-XII зі змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
4. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.93р. №3688-XII зі змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. №3689-XII зі змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII зі змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
7. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 № 236/96-ВР - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>.
8. Закон України «Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів» (Назва Закону в редакції Закону [№ 111-IX від 19.09.2019](#)) від 05.11.1997 № 621/97-ВР із змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.
9. Закон України «Про правову охорону географічних зазначень» (Назва Закону в редакції Закону [№ 123-IX від 20.09.2019](#)) від

- 16.06.1999 № 752-XIV із змінами - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF>.
 10. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. N 71 "Про затвердження розміру, порядку та умов виплати винагороди (роялті) за комерційне використання опублікованих з комерційною метою фонограм, відеограм, їх примірників та зафіксованих у них виконань" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-2003-%D0%BF>.
 11. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. N 72 "Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>.
 12. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 1716 (в редакції Постанови КМУ від 19 вересня 2007 р. № 1148) "Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>.
 13. Наказ МОН України від 22 січня 2001 р. № 22 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2001 р. за № 173/5364) «Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.
 14. Наказ МОН України від 16 липня 2001 р. № 521 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 30 липня 2001 р. за № 644/5835) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі)" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01>.
 15. Наказ МОН України від 15 березня 2002 р. № 197 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2002 р. за № 364/6652) «Про затвердження Правил розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель» (із змінами) - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0364-02>.
 16. Наказ МОН України від 3 серпня 2001 р. № 574 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 716/5907) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0716-01>.
 17. Наказ МОН України від 18 лютого 2002 р. № 110 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 226/6514) «Про

- затвердження Правил складання та подання заявки на промисловий зразок» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0226-02> .
18. Наказ МОН України від 18 березня 2002 р. № 198 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 29 березня 2002 р. за № 313/6601) «Про затвердження Правил розгляду заявки на промисловий зразок» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0313-02> .
 19. Наказ МОН України від 11 січня 2006 р. № 5 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 24 січня 2006 р. за № 61/11935) «Про внесення змін до Правил складання та подання заявки на промисловий зразок» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0061-06/conv?lang=ru> .
 20. Наказ МОН України від 28 липня 1995 р. № 116 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 2 серпня 1995 р. за № 276/812) «Про затвердження Правил складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95> .
 21. Наказ МОН України від 3 серпня 2001 р. № 576 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 17 серпня 2001 р. за № 718/5909) "Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг" - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0718-01> .
 22. Наказ МОН України від 17 серпня 2001 р. № 598 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2001 р. за № 772/5963) «Про затвердження Правил складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання zareєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0772-01> .
 23. Наказ МОН України від 18 квітня 2002 р. № 260 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 29 квітня 2002 р. за № 406/6694) «Про затвердження Правил складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми» - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0420-98> .
 24. ДСТУ 3575-97 Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення. Затверджено і введено наказом Держстандарту України від 6 червня 1997р. № 327. - Режим доступу: <https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3-3575-97-%D0%9F%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Електронні ресурси

1. Web-site Державної служби інтелектуальної власності України - <https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id48/functions>. Положення про Державну службу інтелектуальної власності України - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2011>
2. Web-site Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» - <https://ukrpatent.org/uk>
3. Web-site Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав» - <http://uacrr.org/>
4. Web-site Всесвітньої організації інтелектуальної власності - <https://www.wipo.int/>